

EIP Peltomappi kokoaa pellon havainnot kartalle – käytännön testaus tuo esiin hyötyjä ja kehittämistarpeita

27.11.2026

Viiden eteläpohjalaisen viljelijän kokemukset ovat tuoneet esiin Peltomappi-sovelluksen monipuolisia käyttökohteita ja kehittämistarpeita. Karttapohjaisen sovelluksen avulla voidaan tallentaa pellolla tehtyjä havaintoja, paikantaa kohteita ja koota tietoa myöhempää käyttöä varten.

Miten pellon kasvukuntoa koskevat havainnot saadaan talteen niin, että niihin on helppo palata myöhemmin? Käytännön viljelytyössä tietoa kertyy monista asioista, kuten maan rakenteesta, kasvuston tilanteesta, salaojituksesta ja rikkakasvien esiintymisestä. Jos havainnot jäävät muistin varaan tai hajautuvat erilaisiin muistiinpanoihin, niiden hyödyntäminen myöhemmin voi olla hankalaa.

EIP Peltomappi -hankkeessa tähän tarpeeseen etsitään ratkaisuja kehittämällä karttapohjaista sovellusta, jota on testattu viiden eteläpohjalaisen viljelijän ja viiden varsinaisuomalaisen viljelijän kanssa. Käytännön kokemusten avulla on tarkasteltu, miten sovellus soveltuu pellolla tehtävään havainnointiin ja millaisia toimintoja tarvitaan, jotta tietojen tallentaminen olisi mahdollisimman sujuvaa.

Pellon tiedot ja havainnot kartalle

Peltomappi on maan kasvukunnon arviointiin ja seurantaan kehitetty verkkosovellus. Se koostuu mobiilisti käytettävästä kenttätyökalusta ja selainpohjaisesta karttapalvelusta, jossa hyödynnetään avoimia paikkatietoaineistoja.

Sovelluksella voidaan merkitä kartalle esimerkiksi salaojien laskuputkia, kiviä, kasvustohavaintoja ja rikkakasvialueita. Lisäksi sovelluksessa voidaan tallentaa valokuvia, tehdä mittauksia ja rajata alueita. Peltolohkojen tietojen tarkastelu ja viljelykokeilujen tulosten seuranta tarjoavat puolestaan mahdollisuuksia kerätä tietoa viljelyn kehittämisen tueksi.

Sovelluksen keskeinen ajatus on koota pellolla syntyvä tieto yhteen paikkaan. Kun havainto tallennetaan heti, sitä ei tarvitse yrittää muistaa myöhemmin tai etsiä irrallisista muistiinpanoista. Samalla kartta auttaa paikantamaan havainnon uudelleen. Tämä voi olla hyödyllistä esimerkiksi silloin, kun samalla lohkolla tehdään useita viljelytoimenpiteitä tai pellon ominaisuuksiin palataan vasta seuraavan kasvukauden aikana.

Käytännön havainnot auttavat kehittämään sovellusta

Peltomapin testauksessa on tullut esiin konkreettisia käyttökohteita, joissa karttamerkinnöistä voi olla hyötyä. Yksi esimerkki on salaojien laskuputkien sijaintien tallentaminen. Testauksen yhteydessä on löydetty myös aiemmin tuntemattomia salaojaputkia, joiden sijainnit on voitu merkitä kartalle. Näin tieto säilyy myöhempää tarvetta varten.

Myös kivien ja kasvustossa havaittujen kohtien merkitseminen on osoittautunut mahdolliseksi käyttötavaksi. Kartalle tallennettu tieto voi helpottaa kohteen löytämistä uudelleen ja auttaa suunnittelemaan myöhempiä työvaiheita. Käyttökohteet osoittavat, että sovelluksessa voidaan hyödyntää monenlaista tietoa. Kaiken tiedon ei tarvitse olla monimutkaista mittausdataa, vaan myös yksittäisen kohteen sijainti voi olla käytännössä arvokas.

Testauksessa on kokeiltu lisäksi mittaustoimintoja ja rikkakasvien merkitsemistä kartalle. Rikkakasvihavaintojen paikantaminen voi helpottaa esiintymisalueiden tarkastelua ja auttaa kohdentamaan huomiota tiettyihin pellon osiin. Sovellukseen voidaan tallentaa myös havaintoja esimerkiksi märistä kohdista, hukkakaurasta ja maan rakenteesta.

Kasvukunnonarviointi edellyttää monopuolisia havaintoja

Pellon kasvukunto muodostuu useista toisiinsa vaikuttavista tekijöistä. Kasvuston tarkkailun lisäksi tarvitaan tietoa esimerkiksi maan rakenteesta, kosteudesta ja pellon eri osien välisistä eroista. Yksittäinen havainto ei

välttämättä kerro koko tilannetta, mutta useiden havaintojen kokoaminen voi auttaa muodostamaan tarkemman kuvan lohkon ominaisuuksista.

Maan rakennetta voidaan arvioida esimerkiksi lapiolla tehtävien havaintojen avulla. Tällaiset havainnot voivat auttaa tunnistamaan maan tiivistymistä tai muita kasvua rajoittavia tekijöitä. Kun havainto ja sen sijainti tallennetaan kartalle, niihin voidaan palata myöhemmin. Eri ajankohtina tehtyjen merkintöjen vertailu voi myös auttaa seuraamaan muutoksia ja arvioimaan viljelytoimenpiteiden vaikutuksia.

Peltomapin kehittämisessä on tärkeää huomioida, ettei pellon kasvukuntoa tarkastella vain rikkakasvien, kasvintuhoojien tai kasvuston näkyvien muutosten kautta. Myös maan rakenteeseen ja muihin pellon ominaisuuksiin liittyvät havainnot ovat olennaisia. Karttapohjainen tiedonkeruu tarjoaa mahdollisuuden koota näitä tietoja samaan ympäristöön.

Tiedon tallentamisen pitää olla sujuvaa

Käytännön testaus on tuonut esiin myös digitaalisten työkalujen käyttöön liittyviä haasteita. Viljelijän työpäivään kuuluu monenlaisia tehtäviä, eikä havaintojen kirjaamiseen aina ole paljon aikaa. Sovelluksen käytön pitää siksi olla riittävän nopeaa ja helppoa, jotta se sopii osaksi tavallista peltokierrosta.

Yhtenä kehittämistoiveena on noussut esiin mahdollisuus tallentaa havaintoja puheohjauksella. Puheen avulla tehtävä kirjaaminen voisi helpottaa tiedon tallentamista tilanteissa, joissa havainto halutaan kirjata heti, mutta kirjoittaminen keskeyttäisi muun työn. Puheohjaus voisi myös vähentää tarvetta tallentaa tietoja useisiin eri paikkoihin.

Toinen esiin nostettu kehittämistarve liittyy yhteensopivuuteen muiden viljelyjärjestelmien kanssa. Jos tietoja voitaisiin siirtää sujuvammin järjestelmien välillä, sovelluksen käyttö osana muuta viljelyn tiedonhallintaa voisi helpottua. Nämä toiveet kuvaavat käytännön tarpeita, joita voidaan hyödyntää sovelluksen jatkokehityksessä.

Digitaaliset työkalut tukevat maatalouden tiedonhallintaa

Maataloudessa kertyy tietoa monista lähteistä, mutta sen hyödyntäminen riippuu siitä, kuinka helposti tieto on löydettävissä ja yhdistettävissä käytännön tarpeisiin. Karttapohjainen sovellus tarjoaa yhden tavan koota pellolta tehtyjä havaintoja paikkatietoon perustuvaksi kokonaisuudeksi.

Peltomapin kaltaisia digitaalisia työkaluja voidaan hyödyntää myös maatalousalan opetuksessa, neuvonnassa ja tutkimuksessa. Pellolta kerätyt havainnot voivat auttaa havainnollistamaan viljelyolosuhteita, maan kasvukuntoa ja lohkojen välisiä eroja. Sovelluksen mahdollisuudet riippuvat kuitenkin siitä, millaista tietoa tallennetaan ja miten sitä hyödynnetään.

EIP Peltomappi -hankkeessa käytännön testaus on tuonut esiin sekä sovelluksen nykyisiä käyttökohteita että tarpeita sen jatkokehittämiseen. Kokemukset korostavat erityisesti havaintojen paikantamisen, tietojen

säilyttämisen ja käytön sujuvuuden merkitystä.

Kun pellolla tehty havainto voidaan tallentaa sijaintitietoineen ja löytää myöhemmin uudelleen, se voi muodostua hyödylliseksi osaksi pellon kasvukunnon seurantaa ja viljelyn suunnittelua. Käytännön kokemusten avulla voidaan edelleen arvioida, millaiset digitaaliset ratkaisut palvelevat parhaiten viljelijöiden tarpeita ja tukevat maatalouden tiedonhallinnan kehittämistä.

Tämä artikkeli on kirjoitettu osana Euroopan unionin osarahoittamaa EIP Peltomappi – uusi sovellus maaperän kasvukunnon seuraamiseen ja kehittämiseen -hanketta.

Hanke on saaneet EU:n maaseuturahoitusta Lounais-Suomen ja Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskuksilta. Hanketta toteuttavat Seinäjoen ammattikorkeakoulu, Ammattiopisto Livia, Luonnonvarakeskus ja Gispo Suomi Oy.

Tutustu hankkeeseen: EIP Peltomappi**Janne Heikkinen**
Projektipäällikkö
SEAMK

Anne Tammela
Projektityöntekijä
SEAMK